

tájékozódást merithetünk belőle a magyar nevelésügy fejlődéséről illetően. — A másik tanulság inkább lélektani: Bizonyos részvétellel olvassuk a piarista atyáknak küszködését az egyes iskolák megalapítása és felvirágoztatása érdekében az elindulás éveiben. Mégpedig olyan mostoha körülmények között, amikor iskolaépület, vagy osztálytermek híján, esetleg részvétlen környezetben, kedvezőtlen történeti viszonyok között, a nemzettől idegen hatóságoknak gyanakvó eljárása közepette kellett a nemzeti szellemet és művelődésügyet szolgálniok. — Mennyire más dolog ma egy szertárakkal, könyvtárral ellátott, esetleg központi fűtéssel felszerelt gimnázium katedráját elfoglalni. A mű ezt a pedagógiai hivatástudatot érintő tanulságot is hathatósan szolgálja.

Visy József

Bognár Cecília, Lélektan és nevelés. 1943. Egyetemi Nyomda. 230 old.

Az író célja, hogy a lélektan és a nevelés kapcsolatát kimutassa és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a nevelés a lélektan minél teljesebb megismerésével tökéletesedjék.

Bevezetésében kifejti a lélektan és a nevelés természetét és szükségyszerű összefüggését, vázolja a lélektan tudományának fejlődési fokozatait és változatait; majd rátér olyan területeire, melyeknek a nevelésben döntő szerepük van. Ezeket egy-egy fogalom alá gyűjtött nagy csoportra osztja; pl. A megismerés lélektana, Az érzelem, Az ösztön és akarat, stb.

Az író mind a lélektan, mind a neveléstudomány terén széleskörű tudással rendelkezik és elméletét az életből vett gyakorlati példákkal világítja meg. — Mivel célja a két tudomány egymásrautaltságának kifejtése volt, gyakran könyvének különböző fejezeteiben elszórtan találja meg a tanár, tanító, vagy szülő azokat a — gyakorlatban összetartozó — irányelveket, melyeket majd nevelése tökéletesítésére felhasználhat. — Különösen: A nevelőhatások lélektana, A vallásosság és A magyar gyermek c. fejezetekben találunk sok gyakorlati értékű gondolatot.

A tanulságos munkát a Nemzetnevelők Könyvtára adta ki „Gyermek és ifjúságtanulmány» c. sorozatában.

Szundy Gizella

Balaton Béla, A tanulás titkai. (Székesfehérvár, Vörösmarty-nyomda, 1943.) 46. l.

Nagy érdeklődéssel nyultunk a kis füzet után, mert a helyes tanulásra nevelő könyvek elég ritkák. Balaton Bélát is ez indította az itt közölt tanulmány megírására. Füzeté már terjedelménél fogva is csak bevezetőnek számíthat, de mint ilyen értékes összefoglalását adja a tanulás előismereteinek, lélektani és fiziológiai feltételeinek. Az ezekről szóló rész talán kicsit bő is; az elsősorban gyakorlati tanácsokra vágó olvasót némileg fárasztani fogja. Bár kétségtelenül hasznos és fontos dolog ezeknek a feltételeknek ismerete. Amit a tanulás titkai iránt érdeklődők a cím után ítélve várnak, a második fejezetben a Tanulási irányelvekben találják meg. A szerző közöl egy mintát is, amely az ő tanulási rendszerét tükrözi. Nem középfokú iskolások, hanem egy szigor-